1-AIN-172:

Programovanie (4) (alias JAVA pre C++ programátorov)

Peter Borovanský KAI, I-18

borovan@ii.fmph.uniba.sk

http://dai.fmph.uniba.sk/courses/JAVA/

Čo je na stránke predmetu

Prednáška: http://dai.fmph.uniba.sk/courses/JAVA

??, ??:??, 2hod, ?? Programovanie 4 p 2iai*

Cvičenia:

- Štvrtok, 16:30, H6 (Peter Gergel', Peter Borovanský)
- Štvrtok, 18:10, H3 (Juraj Holas, Peter Borovanský)
- domáce úlohy opravuje Andrej Jursa

Používame systém LIST: http://capek.ii.fmph.uniba.sk/list/ Kontakt [všetci cvičiaci a ja]: prog4java@lists.dai.fmph.uniba.sk

Konzultačné hodiny:

- Štvrtok 14:00-16:00
- kedykoľvek po e-dohode s vyučujúcim © © ©

Hodnotenie

A 114-... B 100-113 C 86-99 D 72-85 E 68-71 Fx ...-67

- $\mathbf{D}\hat{\mathbf{U}}(12x3) + \mathbf{quadtermy}(2x15) + \mathbf{midterm}(25) + \mathbf{projekt}(15) = 106$, skúška (30),
- midterm je písomný test v jedinečnom termíne ??.4. 18:10, nedá sa opakovať,
- dva quadtermy sú testy pri počítačoch v terminálke počas riadnych cvičení,
- **cvičenia sú povinné**, akceptujú sa 2 absencie za semester, žiadne PN-ky...
- **skúška** sa hodnotí len, ak študent má aspoň 10 bodov
- cvičenia končia povinnou domácou úlohou, ktorej elektronické odovzdanie sa očakáva do termínu cca 7-8 dní.
- semestrálny projekt je nutná podmienka ku skúške (musí byť; uznaný cvičiacim pred termínom skúšky), témy projektov budú zverejnené cca po Veľkej noci,
- v nepravidelne sa objavujú **prémiové úlohy**, ktoré sú na zlepšenie bodovej bilancie jednotlivca pri skúške (kolektívne riešenia sa opäť neakceptujú),
- predtermín (bypass excelencie) bude pre záujemcov ?.3. 16:30, záujemci sa prihlasujú e-mailom do 1.3.
- v prípade akýchkoľvek individuálnych problémov sa skúste skontaktovať (čím skôr) s cvičiacim, vyučujúcim, Podporným centrom I-23, resp. štúd.oddelením,
- ak študent dosiahne za semester [quads+mid+projekt+DÚ] >=95 bodov, automaticky dostáva hodnotenie A bez skúšky
- ak študent nazbiera počas semestra [quads+mid+projekt+DÚ] < 50 bodov, automaticky dostáva hodnotenie Fx okrem nasledujúcich prípadov: ...</p>

Hodnotenie

A 114-... B 100-113

C 86-99

D 72-85

E 68-71

Fx ...-67

- $\mathbf{D}\hat{\mathbf{U}}(12x3) + \mathbf{quadtermy}(2x15) + \mathbf{midterm}(25) + \mathbf{projekt}(15) = \mathbf{106}$, skúška (30),
- ak študent dosiahne za semester [quads+mid+projekt+DÚ] >=95 bodov, automaticky dostáva hodnotenie A bez skúšky
- ak študent nazbiera počas semestra [quads+mid+projekt+DÚ] < 50 bodov, automaticky dostáva hodnotenie Fx okrem nasledujúcich prípadov: ...</p>

Quads/30	Mid/25	Projekt/15	DÚ/36		prémie	skúška
3+10	12	6	15	46 FIRED	36	
13+14	22	14	30	93	16	- B
13+14	22	14	30	93	16	18 A
14+15	24	15	32	100 PASSELLI		
7+12	15	10	20	64	5	7 Fx
7+12	15	10	20	64	5	13 D

programátor pri práci potrebuje internet, budete ho mať k dispozícii

"priatel' na telefóne" je s **nulovou toleranciou**, aj keď sa to zle dokazuje...

riešenie akejkoľvek úlohy musí byť vaše

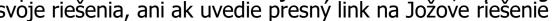
ak riešenie, časť, nejakej úlohy nájdete všeobecne dostupnú na internete:

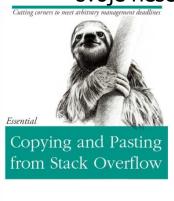
takúto úlohu chápeme jako nešťastne zadanú, ale občas sa to "podarí"…

a použijete kód, **musíte** uviesť http-link na zdroj,

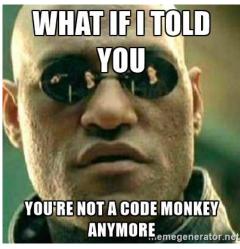
inak sa to vníma ako opisovanie, autora nepenalizujeme ©

Pravidlo "zdravého sedliackeho rozumu" sa používa v akýchkoľvek sporných prípadoch nepokrytých pravidlami; ak zlyhá, rieši štúdijné; nestáva sa to... napr. Ak Jožo začne vešať svoje riešenia na web, iný kolega ich nemôže použiť jako svoje riešenia, ani ak uvedie presný link na Jožove riešenie

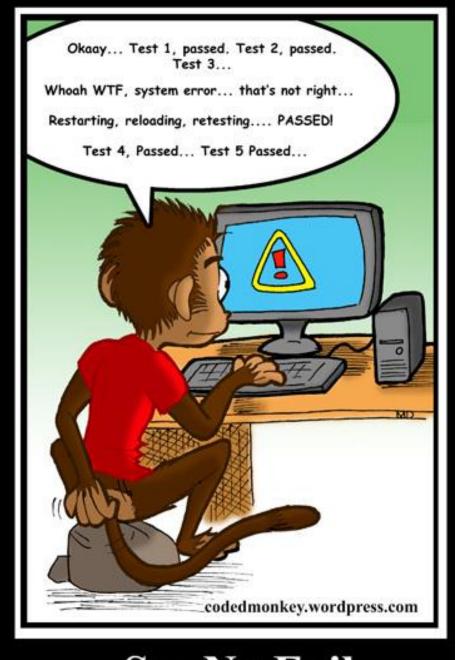

- prvá polovica kurzu používa automatické testy s bodovaním
- zrejme sa objaví syndróm
 Works on my machine
- v histórii sa to už stalo

See No Evil

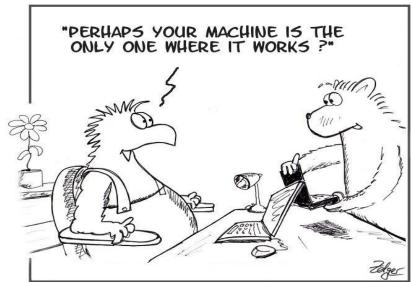

Works on my machine

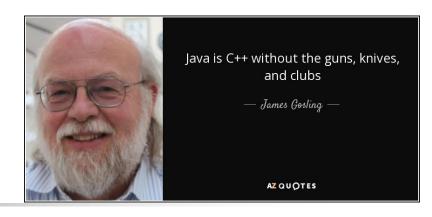
Often developers and testers are using their own machines for developing and testing software. The local environment can look different, have different tools installed, even different libraries

It's not so strange to hear someone say

"but it works on my computer".

It works on my machine

Sylabus

- [18.2.] <u>Úvod do Javy (história a kontext)</u>
- [pondelok, 22.2. 14:00 F2/F1] Komponenty jazyka (pre C++ programátora)
- [3.3.] Triedy a objekty (dedenie, ukrývanie, konštruktory a deštruktory)
- [10.3.] Triedy, objekty (pokračovanie)
- [17.3.] Lineárne dátové štruktúry
- [31.3.] Java Collections
- [11.4., 18:10] Midterm [2008...2015, 2016]
- [7.4.] Java I/O (výnimky a serializácia)
- [14.4.] Vlákna, konkurentné procesy, jednoduché simulácie v Java Fx
- [21.4.] Vlákna komunikácia, synchonizácia pokračovanie
- [28.4.] Java Fx základné komponenty, spracovanie udalostí
- [5.5.] JavaFx pokračovanie
- [14.5.] JavaFx záver, Reflection Model
- [21.5.] Komunikácia medzi aplikáciami

Budúcnost'

(eventuálna)

Vývoj mobilných aplikácií = Android/Java http://dai.fmph.uniba.sk/courses/VMA/

Programovacie paradigmy = Go, Haskell, Prolog http://dai.fmph.uniba.sk/courses/PARA/

Funkcionálne programovanie = Haskell++ http://dai.fmph.uniba.sk/courses/FPRO/

4.semester

5.semester

5.semester

6.semester MAG

- oboznámiť sa s jazykom JAVA (syntaxou a sémantikou jednotlivých jazykových konštrukcií)
- ukázať špecifické princípy a vlastnosti jazyka JAVA (keďže o princípoch OOP st počuli už na dvoch prednáškach, v iných kontextoch)
- byť schopný písať jednoduché aplikácie s GUI (JavaFx)
- a v neposlednej rade, aj zaprogramovať si ...

Cieľom kurzu nie je:

- úplné programátorské základy (veď už máte za sebou 3 semestre)
- písanie aplikácií pre mobilné platformy
 - Android v kurze VMA, http://dai.fmph.uniba.sk/courses/VMA/
 - ... ale kto si to chce skúsiť, môže v rámci záverečného projektu
- písanie aplikácií JavaEE
 - Pokročilé programovanie v JavaEE, http://dai.fmph.uniba.sk/courses/java2/
 - písanie klient-server aplikácií a servletov,
 - návrhové vzory ⊗

It would be a tragic statement of the universe if Java was the last language that swept through.

"If I were to pick a language to use today other than lava,

lames Gosling

it would be

James Gosling

Úvodná prednáška

dnes bude:

- trochu histórie a filozofie jazyka Java
- neformálny úvod do OOP-jazyka Java (na príkladoch zo šikmej plochy)
- základné (numerické) dátové typy
- syntax (niektorých) príkazov

Cvičenie:

- urobiť prvý program (editovanie, kompilácia a spustenie programu),
- uistiť sa, že časť príkazových konštrukcií už poznáme z jazyka C++
- komfortná práca so základnými typmi, int, long, float, char, ...

literatúra (viď linky na stránke predmetu):

- Thinking in Java, 3rd Ed. 2.kapitola Everything is an Object (http://www.ibiblio.org/pub/docs/books/eckel/TIJ-3rd-edition4.0.zip)
- Naučte se Javu úvod (http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-uvod/)
 Naučte se Javu dátové typy (http://interval.cz/clanky/naucte-se-javu-datove-typy/)

OOP jazyky

JAVA nie je zďaleka prvý O-O programovací jazyk: (viac sa dozviete napr. na predmete Programovacie paradigmy http://dai.fmph.uniba.sk/courses/PARA/)

- SIMULA, 1960 mala triedy, objekty, dedenie, virtuálne metódy, GC
- Smalltalk, 1971-80, Xerox PARC všetko sú objekty, je dynamicky typovaný a interaktívny interpreter
- C++, 1983, Bell Labs
- Java, 1990, Sun Microsystems
 - 1991, jazyk Oak (neskôr premenovaný na Java)
 - 1993, jazyk Java ako jazyk pre web, WWW
 - 1995, oficiálne predstavenie JAVA
- Eiffel, 1995, viacnásobná dedičnosť, generické typy/templates
- Microsoft Visual J++, J#, C#, .NET,
- Borland Delphi, Builder, JBuilder

... a dnes už je všetko objektové, len programátori ostali procedurálni

James Gosling Unix eter Emacs >15r.SUN Oracle Google

terminológia skôr než začnete "browsowat', "st'ahovat', "inštalovat'

Základné pojmy

- Java Development Kit (jdk) (http://www.oracle.com/technetwork/java)
 vývojové prostredie, súbor knižníc a nástrojov (javac kompilátor,
 javadoc generátor dokumentácie, ...)
 - verzie: jdk-8-*OS*, napr. <u>jdk-8u121-windows-x64.exe</u>
 - edície: Standard Ed. (SE), Enterprise Ed. (EE), Micro Ed. (ME), ...
- Virtual Machine interpreter byte kódu s knižnicami / Java Runtime Environment / java pluggin do browsera
 - verzie: jre-8-OS, napr. jre-8u121-windows-x64.exe
- druhy programov, ktoré v prednáške :
 - spomenieme: aplikácie,
 - nespomenieme: applety, servlety, midlety, activity, ...
- prostredia pre vývoj Java Integrated Environment
 - Eclipse (http://www.eclipse.org/)
 - NetBeans (http://www.netbeans.org/)
 - JBuilder (http://www.embarcadero.com/products/jbuilder)
 - IntelliJIdea (http://www.jetbrains.com/idea/)

V rámci prednášky/cvičení používame JDK 1.8 v prostredí Eclipse Mars/Neon

Pre riešenie úloh/projektov môžete používať iné prostredia. Skúška a quadtermy sú však v Eclipse pod Win.

... no a syntax-zvýrazňujúci editor a java-command line kompilátor javac

An API that isn't comprehensible isn't usable.

Vývojové nástroje (JDK)

JDK 1.0 – nepoužíva sa,

JDK 1.1 – stará Java (zmeny v jazyku),

JDK 1.2 – Java 2 SDK (nové knižnice, Swing,...),

JDK 1.3 – zmeny v API, rýchlejšia,

JDK 1.4 – stabilná,

JDK 1.5 – jazykové úpravy, generics, ...

JDK 1.6 – XML web servisy, JavaDB, monitoring

JDK 1.7 – nové jazykové konštrukcie, ktoré potešia, ale dá sa prežiť bez nich (http://code.joejag.com/2009/new-language-features-in-java-7/)

- underscore konštanty
- switch príkaz podľa reťazca
- try-catch konštrukcia
- type inference v generických konštrukciach

JDK 1.8 – (https://jdk8.java.net/download.html)

- funkcionálny koncept, tzv. lambda výrazy
- paralelné triedenie poľa
- Small Virtual Machine < 3MB

JDK 1.9 –

- Ahead-of-Time compilation (JIT)
- Jshell (read-eval-print-loop)

Skôr, než sa vrhneme do programovania, krátka rekapitulácia toho, čím programovanie prešlo, z hľadiska programátorskej kultúry

- Neštruktúrované programovanie
 - základné (numerické, znakové, reťazcové) typy
- Štruktúrované programovanie
 - záznamy a množiny, procedúry a štruktúrované príkazy (cykly, ...)
- Objektovo-orientované programovanie
 - triedno-inštančný model
 - polymorfizmus a dedenie
 - dynamická väzba

Tieto veci si rozvinieme v úvodných troch prednáškach. Ilustrované sú na troch nasledujúcich príkladoch.

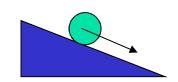
Neštruktúrované programovanie

- do počítača prenášame len jednotlivé parametre entity, ktoré môžeme merať v reálnom svete (napr. rýchlosť, polohu, čas, ...)
- potrebujeme na to:
 - premenné (realne, celočíselne, ...),
 - hlavný program, event. podprogramy či procedúry
- základné typy premenných: integer, real, double, boolean, complex, ...
- polia, 1,2,3-trojrozmerné polia
- statické dátové štruktúry/typy, dynamické len dĺžka polí

Upozornenie:

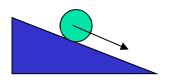
nasledujúci text obsahuje malé ilustračné príklady kódu v Jave, bez toho, aby ste čokoľvek o syntaxi jazyka vedeli. Tá príde neskôr. Je to zámer ©


```
public class Gulicka1 {
   public static void main(String[] args) {
        double x=0.0, y=5.0, fi=0.56;
        int t;
        for (t=0; t<10; t++) {
                 x += Math.cos(fi);
                 y -= Math.sin(fi);
           Aj keď ešte nevieme napísať program, dobrý jazyk by mal
           byť dostatočne intuitívny na to, aby sme ho vedeli čítať a rozumeli mu
           (aspoň približne...)
                                                            Súbor: Gulicka 1. iava
```

Neštruktúrované programovanie

Ku každej prednaške sú na stránke predmetu umiestnené zdrojové kódy programov, ktoré často obsahujú doplňujúce informácie, komentáre, ... Čítajte ich.

-

Procedúry, knižnice

procedúra - implementácia na inom mieste než použitie procedúra – abstrakcia (spoločných často používaných častí kódu) knižnica/package - zoskupenie viacerých procedúr

```
public static void main(String[] args) {
    double x=0.0, y=5.0, fi=0.56;
    int t;
    for (t=0; t<10; t++) {
            x = posunX(x, fi);
            y = posunY(y,fi);
        }
    }
}</pre>
```

Súbor: Gulicka2.java

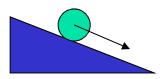
Štruktúrované programovanie

dáta:

- entita = štruktúra
- štruktúra môže mať viac parametrov
- predstavuje dodefinovaný zložený typ
- štruktúra typu záznam (record/struct/class)
- varianty (case of, union) v jave nie sú
- skladanie štruktúr
- dynamika: statické aj dynamické štruktúry

riadenie:

- štruktúrované príkazy
- procedúry a funkcie s parametrami
- rekurzia

Štruktúrované programovanie

```
public class Gulicka3 {
    static double x;
    static double y;

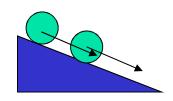
public static void posun(double fi) {
        x += Math.cos(fi);
        y -= Math.sin(fi);
    }
```

```
public static void main(String[] args) {
    x=0.0; y=5.0;
    double fi=0.56;
    int t;
    for (t=0; t<10; t++) {
        posun(fi);
    }
}</pre>
```

Súbor: Gulicka3.java

Objektovo-orientované programovanie

- entita obsahuje nielen dáta, ale aj kód (metódy), ktorý s nimi manipuluje
- štruktúra má viac atribútov a metód
- triedno-inštančný prístup:
 - každý objekt vzniká ako/je inštancia triedy
 - trieda definuje jeho atribúty a metódy
 - zložený typ je obohatený na triedu
 - štruktúra je obohatená na objekt
 - z premenných sa stávajú atribúty
 - z funkcií a procedúr metódy
- dynamika: hlavne dynamické štruktúry, statické napr. atribúty triedy

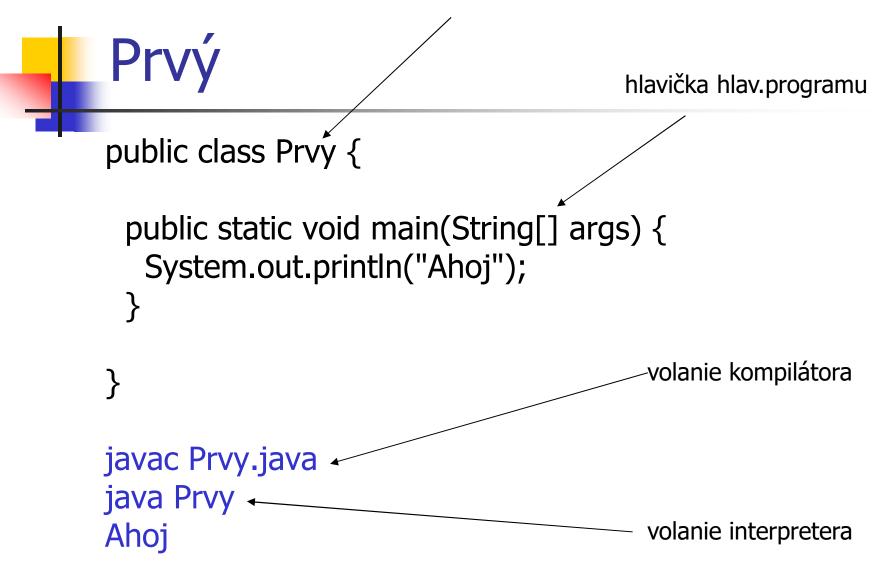
Objekt Gulička

```
public class Gulicka {
   double x;
   double y;
   public Gulicka(double xx,
                   double yy) {
        x = xx; y = yy;
   public void posun(double fi) {
        x += Math.cos(fi);
        y -= Math.sin(fi);
```

```
public class Gulicka4 {
   public static void main(String[] args) {
     Gulicka g = new Gulicka(0.0,5.0);
     Gulicka h = new Gulicka(1.0,4.0);
     double fi=0.56;
     int t;
     for (t=0; t<10; t++) {
           g.posun(fi);
           h.posun(fi);
```

Súbor: Gulicka4.java

trieda Prvy je definovana v súbore Prvy.java

Základné celočíselné typy

neexistuje neznamienková verzia unsigned

```
    byte
        java.lang.Byte [8 bitov]
        -128 .. 127
    short
        java.lang.Short [16 bitov]
        -2<sup>15</sup> .. 2<sup>15</sup>-1
    int
        java.lang.Integer [32 bitov]
        -2<sup>31</sup> .. 2<sup>31</sup>-1
    long
        java.lang.Long [64 bitov]
        MIN_VALUE .. MAX_VALUE
```

Základné typy

Znaky (Unicode, 16 bitov)

- **char** java.lang.**Character** *Ret'azce*
- String
 java.lang.String
 Reálne čísla
- float java.lang.Float
- double java.lang.<u>Double</u>
 Logické hodnoty
- boolean java.lang.<u>Boolean</u>

Konštanty

- Desiatkové: 32,12,....
- Osmičkové: 0126, 015, 01
- Šestnástkové: 0x56,0x1,0xCD,...
- Long int: 123456789123L
- Znakové: 'A','%','\u00E1',
 - \n' (nový riadok),
 - '\t' (tabulátor),
 - '\\' (backslash),
 - ...
- Reťazcové: " toto je retazec v Jave"
- Logické typu boolean: true, false
- Reálne float, double: 15.8, 7E23, 3.14F,...

Java 7

Notácia s _

514_000

0b1010 – binárne

0xFF FF

3.1415926535

_8979323846

_2643383279

5028841971

_6939937510

5820974944

5923078164

Deklarácia premenných a konštánt

```
int
        i, j;
char
     f, g;
float
int j = 1;
final int MAX = 10; // definícia konštanty
. . .
        MAX = 11; // chyba
public class Konstanta {
 public static final int MAX = 10;
 public static void main(String[] args) {
  System.out.println("MAX = " + MAX);
  System.out.println("MAX = " + Konstanta.MAX);
                                                   MAX = 10
                                                   MAX = 10
```

Súbor: Konstanta.java

Warm-up

(zamyslite sa pred cvičením – v zostave Cvičenie 1)

 V ktorých z nasledujúcich možností uvedená konštanta zod 	povedá
preddefinovanej hodnote daného typu:	

- A. int \rightarrow 0
- B. String -> "null"
- C. Dog -> null
- D. char -> '\u0000'
- E. float -> 0.0f
- F. boolean -> true

2) Ktoré z nasledujúcich možností predstavujú korektnú deklaráciu premennej typu char:

- A. char c1 = 064770;
- B. char c2 = 'face';
- C. char c3 = 0xbeef;
- D. char c4 = $\u0022$;
- E. char c5 = '\iface';
- F. char c6 = '\uface';

3) Ktoré z nasledujúcich možností predstavujú korektnú deklaráciu premennej typu float:

- A. float f1 = -343;
- B. float f2 = 3.14;
- C. float f3 = 0x12345;
- D. float f4 = 42e7;
- E. float f5 = 2001.0D;
- F. float f6 = 2.81F;

4) Ktoré z nasledujúcich možností predstavujú korektnú deklaráciu premennej typu String:

- A. String s1 = null;
- B. String s2 = 'null';
- C. String s3 = (String) 'abc';
- D. String s4 = (String) '\ufeed';

5) Ktoré z nasledujúcich možností predstavujú korektnú deklaráciu premennej typu boolean:

- A. boolean b1 = 0;
- B. boolean b2 = 'false';
- C. boolean b3 = false;
- D. boolean b4 = Boolean.false();
- E. boolean b5 = no;

6) Numerický interval typu char je:

- A. -128 to 127
- B. $-(2^{15})$ to (2^{15}) 1
- C. 0 to 32767
- D. 0 to 65535

Komentáre

```
public class Komentare { // Píšte komentáre, sú zdravé!
 public static void main(String[] args) {
  double ucet;
  int pocetPiv = 5;
  ucet = pocetPiv * 1.0;  // typický komentár
  System.out.println("Platis = " + ucet);
  ucet = pocetPiv * /* 1.0 */ 1.30; /* 1.0 je za desinku */
  System.out.println("Platis = " + ucet);
        Platis = 5.0
        Platis = 6.5
```

Komentáre pre dokumentáciu

```
/**
*
*/
```

```
* priklad s dvomi funkciami (resp. procedurami s vystupnou hodnotou)
 * @author PB
public class Gulicka2 {
* definicia funkcie posunX
* @param x - suradnica gulicky
* @param fi - sklon sikmej plochy
* @return vrati novu X-ovu suradnicu gulicky
public static double posunX(double x, double fi) {
 return x+Math.cos(fi);
* toto je hlavny program
* @param args - argumenty prikazoveho riadku, ktore zatial nevyuzivame
public static void main(String[] args) {
 double x=0.0, y=5.0, fi=0.56;
 for (int t=0; t<10; t++) { // definicia premennej cyklu t priamo v cykle
    x = posunX(x, fi); // volanie funkcie s dvomi argumentami
                         // a priradenie vyslednej hodnoty do premennej
    y = posunY(y,fi);
```

Method	Summary
static void	main (java.lang.String[] args) toto je hlavny program
static double	posunX (double x, double fi) definicia funkcie posunX
static double	posunY (double y, double fi) definicia funkcie posunY

Method Detail

posunX

```
public static double posunX(double x,
double fi)

definicia funkcie posunX

Parameters:
    x - - suradnica gulicky
    fi - - sklon sikmej plochy

Returns:
    vrati novu X-ovu suradnicu gulicky
```

javadoc – generátor dokumentácie

Ako písať dokumentáciu

http://java.sun.com/j2se/javadoc/

Kde nájsť dokumentáciu k JDK SE 1.6 (lokálna kópia prístupná aj počas testov a skúšky)

Najbežnejšie tagy

- @author
- @version
- @param
- @return
- @exception
- @see

```
/**
 * priklad programu, ktory cita cele cislo z konzoly do premennej N,
 * na ktoru potom vypise prvych <code>N</code> fibonacciho cisel.
 * <br>
 * Fib.cisla su dane vztahom
 * <br>
 * 
 * fib(1)=0, 
 * fib(2)=1, 
 * fib(N+2)=fib(N)+fib(N+1)
 * 
 * 
 * Pozn.:program pouziva triedu Input ako pomocku na cistanie cisla
 * @author PB
 * @version 2009
 */
```

Výpis na konzolu

- vstup a výstup cez konzolu (a cez dátové streamy) zabezpečuje implictne viditeľný package java.io
- pre začiatok vystačíme s metódami System.out.print a System.out.println

```
public class Vystup {
  public static void main(String[] args) {
    int i = 4;
    int j = 7;
    System.out.print("Toto je hodnota premennej i: " + i + "\n");
    System.out.println("Toto je premenna i: "+i+" a toto j: "+j);
    System.out.println("Sucet nie je " + i + j);
    System.out.println("Sucet je " + (i + j));
  }
    Toto je hodnota premennej i: 4
    Toto je premenna i: 4 a toto j: 7
    Sucet nie je 47
    Sucet je 11
    Súbor: Vystup.java
```

- •nepíšte then
- zátvorkujte logický výraz
- používanie { } nie je chyba ☺

if-then-else

```
if (booleovský výraz)
                      if (d > 0)
 príkaz;
                          x = d*d;
                           else
else
 príkaz;
                            x = d/2;
if (i > 0) {
                           // { } zložený príkaz, begin-end
 if (j > 0) {
   j++; i--;
                           // else patrí k najvnútornejšiemu if
 else {
   i++;
podmienený výraz
                           // príklad: max = (i > j) ? i : j;
(booleovský výraz)?výraz1:výraz2
```

Priradenie verzus porovnanie

```
// definícia
float f;
f = 3.14;
                          // inicializácia/priradenie
int j, i = 5; // definícia s inicializáciou
boolean b = true;
if (i == (j = 5)) { // priradenie a porovnanie
  System.out.println(i);
if (b = (j == 5)) { // porovnanie a priradenie
 System.out.println(j);
i = j = 7;
                         // j = 7; i = 7;
                         //i = i + j
i += j;
```

cykly

```
while (booleovský výraz)
                                 while (N > 0) \{ N = N-1; A = A+A; \}
  príkaz;
                                 while (N-- > 0) \{ A = A+A; \}
                                 while (N-- > 0) A += A;
do
                                 do {
 príkaz;
                                   A += A;
while (booleovský výraz);
                                 } while (N-- > 0);
for (výraz štart; výraz stop; výraz iter)
 príkaz;
                                 for(int i=0; i<N; i++) { ... }
                                 for(i=1; i<=N; i++) { ... }
                                 for(i=N; i>0; i--) { ... }
```

break, continue

```
break - vyskočenie z najvnútornejšieho cyklu (alebo označeného návestím)
  continue - na začiatok najvnútornejšieho cyklu (alebo označeného návestím)
                                   for(int i = 0; i < N; i++) {
int i = 0;
while (i++ < N) {
 if (našiel som) break;
                                     if (zlý prvok) continue; // zober ďalší
// našiel som ...
navestie:
  for (int n = 0; n < 4; n++) {
    for (int m = 0; m < 2; m++) {
     if (n == 2 \&\& m == 1)
      continue navestie;
     System.out.print(n + "-" + m + "");
```

switch, return

```
switch (citajZnak()) {
    case 'a':
    case 'b':
    case 'c':
     System.out.print("1");
     break;
    case 'd':
     System.out.print("2");
     break;
    default:
     System.out.print("3");
 }
return výraz;
         // result výraz;
```

```
// String-switch je novinka v Java 7
public static void main(String[] args) {
if (args.length == 0) return;
   switch(args[0]) {
      case "load":
         System. out. println("citaj");
         break;
      case "save":
      case "saveAs":
         System. out. println("pis");
         break;
      default:
         System. out. println("ine");
                             Súbor: Switch.java
```

Goto

(sú)Boj "skutočných programátorov" a "pojedačov koláčov" E.Dijkstra: *Go To Statement Considered Harmful*, CACM, 1968 F.Rubin: "'GOTO Considered Harmful' Considered Harmful, CACM, 1987 D.Moore: "'"GOTO Considered Harmful" Considered Harmful' Considered Harmful?,, CACM, 1987

Operátory ++ a --

```
public class PlusPlus {
 public static void main(String[] args) {
  int i = 5, j = 1, k;
  i++;
  System.out.println("i = " + i);
                                                          i = 6
  j = ++i;
  System.out.println("j = " + j + ", i = " + i);
                                                          j = 7, i = 7
  j = i++;
  System.out.println("j = " + j + ", i = " + i);
                                                          j = 7, i = 8
  k = --j + 2;
  System.out.println("k = " + k + ", j = " + j);
                                                          k = 8, j = 6
  i = j \% 4;
                                                         // modulo
                                                          i = 2
```

Súbor: PlusPlus.java

Skrátená forma, ostatné operátory

```
a += b;
                                   // a = a + b
        a = b;
                                   // a = a-b
   a *= b;
                                   // a = a*b
                                   // a = a/b
                                                  // delenie alebo div
  a /= b;
/=
%= a %= b;
                                   // a = a\%b
                                                     // modulo
... a mnoho ďalších
                                   // a == 0
== rovný
                                   // (a != 0) == false
!= nerovný
&& log.súčin(boolovské and)
                                  // (a >= 0) && (a <= 0)
|| log.súčet(boolovské or)
                           // (a + a == a) || (a * a == a)
   log.negácia(boolovské not) // !(a!=0)

    bitová negácia

                                   // (~a) == -1
& bitové and
                                   // a & (~a)
   bitové or
                                   // a | (~a)
   bitové xor
                                  // a ^ (~a)
<< shift left (<< n je násobenie 2^n) // (a+1) << 2
>> shift right (>> n je delenie 2^n) // (a+1) >> 1
                                   // (a-1) >> 4
                                                               //-1
                                   // (a-1) >>> 4
>>> unsigned right shift
```

Hádanka

}

```
o po íta funkcia quiz ?
Príklady zlých odpovedí:
    n-té prvo íslo
    n<sup>2</sup>
    2<sup>n</sup>

public static long quiz(int n) {
    long a = 0, b = 1;
    if (n <= 0) return -1;
    for (; n-->0; a += b, b -=a, b =-b);
    return a;
```

Bitové operácie

```
shift right
                                                                   unsigned right shift
                                                           >>>
byte i = 7 \& 9;
                                       byte i = 7 | 9;
                                                                    negation
if (i \% 2 == 0) System.out.println(i + " je párne");
if ((i & 1) == 0) System.out.println(i + " je párne");
                                      // 8-bitový vektor
byte stav = 0;
                                      //4_{16} = 0b100_2
byte bit2 = 0x4;
stav |= bit2;
                                      // nastav bit 2
if ((stav \& bit2) == bit2) ...
                                     // testuj bit 2
stav \&= \sim bit2;
                                      // zmaž bit 2
byte x = 5; x <<= 3;
                                      //40_{10} = (101)_2 <<=3 = (101000)_2
                                      // 16_{10} = (100000000)_2 >> = 4 = (10000)_2
int x = 256; x >>= 4;
                                      //4_{10} = (10000)_2 >> = 2 = (100)_2
int x = 16; x >>= 2;
                                      // 1073741820_{10} = (11111...10000)_2 >>= 2 = // (11111...100)_2
int x = -16; x >>= 2;
                                      // 2
byte i = 7 ^ 5;
```

&

<<

>>

and

or

xor

shift left

Skrátený súčet, súčin

```
toto sa nevyhodnotí, lebo i==1
int i, j, k;
                                             a true || hocičo je true...
i = 1; j = 2; k = 3;
if (i == 1 \mid i \mid ++i == 2) \mid k = 4;
  System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 2, k = 4
                                           teraz sa to vyhodnotí
i = 1; i = 2; k = 3;
if (i == 1 | ++j = \stackrel{\checkmark}{=} 2) k = 4;
  System.out.println("i = "+ i +", j = "+ j +", k = "+ k); i = 1, j = 3, k = 4
                                              toto sa nevyhodnotí, lebo i!=2
i = 1: i = 2: k = 3:
if (i == 2 && ++j == 3) k = 4;
   System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 2, k = 3
                                            teraz sa to vyhodnotí, aj keď i!=2
i = 1; j = 2; k = 3;
if (i == 2 \& ++j == 3) k = 4;
   System.out.println("i = "+ i + ", j = "+ j + ", k = "+ k); i = 1, j = 3, k = 3
                                                                    Súbor: Operatory.java
```

Priority

```
najvyššia
 [index]
             (typ)
  ++ --
     %
<< >> >>>
< <= >= >
== !=
&
Λ
&&
_?_:_
= += ...
                                 najnižšia
Príklady:
a += (1F/b), (a == 0) && (b == 1), (c=readChar())!=`\n'
```

Vstup z konzoly

Vstup nie je natoľko priamočiarý, aby sme ho detailne pochopili v prvej prednáške. Preto dočasne používame triedu Input, ktorá sa nachádza v balíku 01_java.zip. Neskôr bude vstupu a výstupu venovaná celá prednáška

```
public class Vstup {
 public static void main(String[] args) {
                                                      Vase meno:
   Input in = new Input();
                                                      peter
   System.out.println("Vase meno:");
                                                      Vas vek:
   final String meno = in.nextLine();
                                                      12
   System.out.println("Vas vek:");
   final int vek = in.nextInt();
   int suma = 0;
   while (in.hasNextInt())
                                                      sucet:15
        suma += in.nextInt();
   System.out.println("sucet:"+suma);
                                                              Súbor: Vstup.iava
```



```
public class Fibonacci {
                                                    Zadaj N:
                                                     10
 public static void main(String[] args) {
   Input in = new Input();
   System.out.println("Zadaj N:");
   int N = in.nextInt();
                                                     3
5
   long a = 1;
   long b = 0;
   while (N-->0) {
         System.out.println(b);
                                                     13
         a = a + b;
                                                     21
         b = a - b;
                                                     34
```

Súbor: Fibonacci.java

Pascalov trojuholník

Napíšte program, ktorý spočíta a vypíše kombinačné čísla v tvare približne:

```
public class Pascal {
 public static void main(String[] args) {
  for(int n=0; n < 6; n++) {
     for(int k=n; k<5; k++)
           System.out.print("\t");
     System.out.print("1");
     for (int k = 0, a=1; k < n; k++) {
           a = a*(n-k)/(k+1); // C(n,k+1) = C(n,k)*(n-k)/(k+1)
           System.out.print("\t' + a);
      System.out.println();
```

Súbor: Pascal.java

Záver

Cieľom úvodnej prednášky s cvičeniami je aby ste vytvorili váš prvý program v jazyku JAVA, v prostredí Eclipse.

Prostriedky, ktoré zatiaľ poznáme, sú:

- základné (číselne) typy, definovanie premenných a konštánt,
- modul s hlavným programom bez procedúr-metód,
- základné riadiace príkazy vetvenia a cyklu,
- primitívna forma výstupu hodnoty na konzolu,
- vstup z konzoly s pomocnou barličkou (Input.java),
- komentáre –
 pomôžu nielen vám, ale aj cvičiacim pri hodnotení vašich kódov